

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของคนไทย เป็นโครงการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจคุณภาพชีวิตและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของคนไทยกับช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้งนี้ เพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตของคนไทยในแต่ละปี โดยมีระบบจัดเก็บฐานข้อมูลในลักษณะของห้องข้อมูล (Data Archive) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างองค์ความรู้ด้านคุณภาพชีวิตของคนไทย ตลอดจนสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับรัฐในการดูแลคุณภาพชีวิตของคนไทย ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญได้ด้วย ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการในระยะแรก 3 ปี (ปีงบประมาณ 2550 – 2552) ในปีแรกของการดำเนินการเป็นการสำรวจคุณภาพชีวิตของคนไทยในเขตเมืองหรือเขตเทศบาล โดยตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 4,500 คน จากประชากรอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในจังหวัดที่เป็นตัวอย่างใน 4 ภาค และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคละ 3 จังหวัด รวม 15 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นครปฐม พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี หนองคาย นครราชสีมา นครศรีธรรมราช สตูล และชุมพร ช่วงเวลาเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน 2550

ตัวอย่าง เป็นหญิงร้อยละ 61.1 ชายร้อยละ 38.9 อายุเฉลี่ย 45.14 ปี ร้อยละ 53.2 มีระดับการศึกษาตั้งแต่ประถมปีที่ 6 ขึ้นไป ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และรับจ้าง/กรรมกร รายได้บุคคลเฉลี่ย 15,070 บาท/ปี รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 20,481 บาท/ปี รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 12,942 บาท/ปี ตัวอย่างร้อยละ 56.5 มีเงินออม และร้อยละ 46.9 มีหนี้สิน

คุณภาพชีวิตของคนไทยที่ได้จากการประเมินจากมาตรวัด มีดังนี้ คุณภาพชีวิตด้านการทำงานตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (คะแนน 8.14 จาก 10) คุณภาพชีวิตด้านครอบครัว อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (คะแนน 8.99 จาก 10) คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก (คะแนน 8.14 จาก 10) คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพและความเครียด อยู่ในระดับไม่ดีนัก โดยตัวอย่างกว่าร้อยละ 30 ที่เคยเจ็บป่วยเข้าโรงพยาบาล และมีอาการผิดปกติที่แสดงถึงความเครียดกว่าร้อยละ 20 ในแต่ละภาค คุณภาพชีวิตด้านชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ตัวอย่างร้อยละ 31.1 เห็นว่าดีกว่า 5 ปีที่แล้ว ร้อยละ 17.0 เห็นว่าเลวลง ที่เหลือเห็นว่าเหมือนเดิม และโดยสรุปคุณภาพชีวิตของคนไทยในทุก ๆ ภาค ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีและใกล้เคียงกัน ยกเว้นคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่ตัวอย่างในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ อยู่ในระดับดีกว่าตัวอย่างในภาคกลางและกรุงเทพมหานครและปริมณฑล